

Csekő Tibor

Feldolgozni a feldolgozhatatlant

Mundruczó Kornél Pieces of a Woman című filmjéről

A gyász, az elvesztés feldolgozása - legyen szó akár párkapcsolatról, barátságról, de akár egy munkahely, vagy egy háziállat elvesztéséről - talán a legnehezebb érzelmi folyamat egy ember életében. Mindez különösen akkor igaz, ha az, amit (akit) elvesztünk, a saját gyermekünk.

Ennek a folyamatnak bemutatásáról szól Mundruczó Kornél első igazán amerikai filmje, a *Pieces of a Woman*. A történet szerint Martha Weiss (Vanessa Kirby) és párja Sean Carson (Shia LaBeouf) babát várnak, s úgy határoznak, hogy az anya egy szakképzett baba segítségével, otthon hozza világra gyermeküket. Azonban a szülés után komplikáció lép fel s a csecsemő az életét veszíti.

Mundruczó már az előző két filmjével, az ember és az ember legjobb barátjaként aposztrofált kutya kapcsolatát bemutató *Fehér Istennel* és a menekülő fiú és orvosa közt kialakult különleges barátságot megjelenítő *Jupiter holdjával* kitekint Nyugatra, de az első igazi nyugatinak nevezhető filmje a *Pieces of a Woman*. A film alaptémája a gyász, a veszteség feldolgozása a mű alapkérdése, amely folyamatot a rendező a két főszereplő segítségével és a szintén meghatározó mellékszereplővel, a Martha édesanyját alakító Ellen Burstynnel remekül mutatja be. Erőteljes, de mégsem szentimentális a rendezés. Míg Sean a fájdalom és a tehetetlenség által létrejövő dühöt formálja meg érzékletesen, addig Martha, más-képp működik: a szomorúsággal, ő a minél előbbi felejtés akarásával próbál megküzdeni. Ahogy haladunk előre a cselekményben, úgy válik világossá, hogy a pár együtt maradása a megpróbáltatások után korántsem biztos.

A rendező, a fájdalom nyomán kialakult különböző stratégiákat igyekszik megmutatni a szereplői által, s így olykor nem is azt látjuk, hogy mit tesz Martha vagy Sean, hanem azt, hogy mire képes és hol a határa a gyors feledni akarásnak, vagy éppen az elementáris haragnak. Ezzel próbál meg rávilágítani arra, hogy egy trauma feldolgozásának többféle útja lehetséges.

Egy ilyen megrázó történet cselekményének megjelenítéséhez remek színészek kellene. A maníroktól mentes Kirby, akit Oscar-díjra jelölték a legjobb színésznő kategóriában, Golden Globe-ra a legjobb színésznő-dráma kategóriában és a 2020-as Venecei Nemzetközi Filmfesztiválon – ahol a film a diákzsűri díját kapta meg - elnyerte a legjobb színésznőnek járó díjat, remek választás. Hasonlóan jó a felszínre törő indulatokat (és az érzelmek hullámzásait) megjelenítő LaBeouf és ugyanez elmondható a film elején a háttérben lévő, viszont a film közepe tájától egyre inkább előtérbe lépő Burstyn játékaról is.

Ugyanez mondható el a nem szokványos filmnyelvet használó, mert nem feltétlen a dialógusokat előtérbe helyező, Wéber Kata által jegyzett forgatókönyvről, és a gyakran hosszú, szinte vágás nélküli snitteket használó operatőr, Benjamin Loeb munkájáról. Ugyan a film fő cselekménye nyolc hónapot jelenít meg, de a szinte vágatlan, közel 20 perces szülés jelenet előre megmutatja a film tempóját és megteremti az atmoszférát is. A mű közepén a családi ebédes, szintén hosszabb, alig vágott rész pedig jelzi előre, hogy a feldolgozás folyamata nem egyik napról a másikra történik. Ezek az érzékeltetések remekül hatnak a filmre, csakúgy, mint a finoman elhelyezett szimbólumok. ez utóbbihoz tartozik a híd (amit Sean és az emberei építenek a nyitó jelenetben) metaforája, ami remekül jelzi, hogy Sean miként és mennyi ideig építi kapcsolatát Marthával csakúgy, mint saját érzéseivel. Az alma is fontos szimbólum, mert érezteti a mű központi elemének, a szülés által bekövetkezett trauma feldolgozását bemutató folyamatot, illetve az is, ahogy Martha magokat csíráztat. Ez utóbbi jelzést ad, hogy az anya már-már lezárta a veszteség által kiváltott lelki és érzelmi megrázkódtatás meghatározta időszakot és kész egy új élet világra jöttének lehetőséget adni.

Egy ilyen témát boncolgató film lezárása talán szinte kiált a happy endért, amit meg is kapunk, egy kis szimbólumhasználattal körítve. Ez jelzi azt, hogy a gyász rettenetesen nehéz útjának végigjárása embert próbáló, és azt is, hogy az idő előre haladtával együtt lehet, mert együtt kell vele élnünk.

Pieces of a woman

Rendező: Mundruczó Kornél,

Forgatókönyv: Wéber Kata,

Szereplők: Vanessa Kirby (Martha), Shia LaBeouf (Sean), Ellen Burstyn (Elizabeth),

Megjelenés dátuma: 2020.szeptember 4. (Velence), 2020. december 30. (USA).

